

S/P.414.235.2021.BP

Starogard Gdański, 10.12.2021 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2021 -12- 16
ZAL	NR

**Biuro Rzecznika Praw
Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

KMP.571.4.2021.JJ

W odpowiedzi na raport z wizytacji przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur w Areszcie Śledczym w Starogardzie Gdańskim zrealizowanej w dniach 13-15.09.2021 r. przedstawiam stanowisko w stosunku do rekomendacji wydanych na powyższej wizytacji:

Ad. 4.2 – W związku z sytuacją osadzonych niesamodzielnich, przewlekłe chorych oraz starszych w jednostkach penitencjarnych dotyczącą przebywającego w tutejszej jednostce

informuję, iż Dział Służby Zdrowia Aresztu Śledczego w Starogardzie Gdańskim informował Dyrektora jednostki o charakterze zaburzeń występujących u osadzonego w zakresie samoobsługi oraz kontaktu słowno- logicznego o charakterze postępującego otępienia. Rozpoznanie takie sporządzono w trakcie pobytu osadzonego w Zakładzie Karnym w Sztumie. W piśmie kierowanym do Szpitala Wieloprofilowego w Areszcie Śledczym w Gdańsku stwierdzono, że osadzony wymaga całodobowej opieki medycznej. Z uwagi na postępujący proces neurodegenerujący, sporządzono zapytanie do Zakładu Karnego w Czarnem o możliwość przyjęcia osadzonego do tamtejszego szpitala. Obecnie oczekujemy na odpowiedź.

Administracja Aresztu Śledczego w Starogardzie Gdańskim rozważała możliwość ewentualnego wystąpienia do Sądu Okręgowego z wnioskiem o udzielenie osadzonemu przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności z uwzględnieniem pisma Zastępcy Dyrektora Generalnego Służby Więziennej dotyczącego potrzeby podejmowania intensywnych działań zmierzających do podniesienia poziomu kierowanych wniosków, o których mowa w art. 161 § 2 oraz 153 § 2a kkw. W tym celu w dniu 16.11.2021 r. został sporządzony wniosek o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego pod kątem możliwości zaopiekowania się przez najbliższych osadzonym, po opuszczeniu izolacji penitencjarnej. W dniu 10.12.2021 r. do Aresztu Śledczego w Starogardzie Gdańskim wpłynął wywiad przeprowadzony przez kuratora

sądowego. Wywiad ten został przeprowadzony z siostrą osadzonego. Jak wynika z informacji zawartych w wywiadzie: osadzony przed pobytem w ZK zamieszkiwał pod adresem:

Obecnie dalszy pobyt osadzonego w izolacji penitencjarnej z uwagi na ograniczone możliwości realizacji kodeksowych celów kary pozbawienia wolności określonych w art. 67 kkw (wzbudzenie w skazanym woli współdziałania w kształtowaniu jego społecznie pożądanych postaw, w szczególności poczucia odpowiedzialności oraz potrzeby przestrzegania porządku prawnego i tym samym powstrzymania się powrotu do przestępstwa) oceniany jest pod kątem możliwości zawieszenia postępowania wykonawczego na mocy art. 15 kkw.

Obecnie z uwagi na nasilające się objawy demencyjne u osadzonego, działania wychowawcze i psychologiczne skupione są na zapewnieniu osadzonemu możliwości realizacji niezbędnych potrzeb oraz zakwaterowaniu z osobami gotowymi do pomocy w codziennym funkcjonowaniu.

Zaznaczyć należy, że Areszt Śledczy w Starogardzie Gdańskim nie posiada warunków do zapewnienia osadzonemualodobowej opieki zdrowotnej. Dział Służby Zdrowia Aresztu Śledczego w Starogardzie Gdańskim stale monitoruje stan zdrowia ww. osadzonego o czym świadczy umieszczenie go w celi medycznej przy ambulatorium jednostki celem szybszej reakcji w przypadku pogorszenia zdrowia osadzonego.

Ad. 5.1 – W odniesieniu do sytuacji osadzonego w oddziale terapeutycznym Aresztu Śledczego w Starogardzie Gdańskim informuję, że od dnia odbywa karę pozbawienia wolności w wymiarze 8 lat za przestępstwo określone w art. 148§1 kk, 136§1 kk, 157§1 kk, 31§2 kk, 62, 46§1 kk, tj. za to, że w dniu działając z zamiarem bezpośredniego pozbawienia życia poszkodowanego, uderzał go pięściami po głowie, dusił, ciął twarz narzędziem ostrokrawędzistym, lecz zamierzonego celu nie osiągnął.

Na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w i zastosowanego systemu terapeutycznego wykonania kary pozbawienia wolności (art. 62 kk) oraz orzeczenia psychologiczno - penitencjarnego w związku ze stwierdzonymi odchyleniami w stanie psychicznym osadzonego, przede wszystkim w sferze głębokich deficytów osobowościowych z brakiem krytycyzmu i niedokształconą uczuciowością wyższą, potrzebą objęcia specjalistycznym wsparciem psychiatryczno - psychologicznym, decyzją komisji penitencjarnej w Areszcie Śledczym w Gdańsku skazany został skierowany do Oddziału Terapeutycznego dla Skazanych z Niepsychotycznymi Zaburzeniami Psychicznymi lub Upośledzonych Umysłowo. Na tej podstawie w dniu został on przetransportowany do oddziału terapeutycznego w Starogardzie Gdańskim. Skazany

do dnia 15.09.2021 r. zakwalifikowany był jako osoba stwarzająca poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu. Podstawą zakwalifikowania skazanego do tej kategorii były dwa zdarzenia z udziałem skazanego [redacted] dopuścić się napaści na oddziałowego.

Skazany [redacted] okresowo podaje, że „oczyści świat ze skazanych, którzy popełnili przestępstwo na tle seksualnym”. Podczas pobytu w Areszcie Śledczym w Gdańsku w [redacted] działając z takich pobudek usiłował pozbawić życia współosadzonego. Aktualnie w starogardzkim oddziale terapeutycznym prawie wszyscy skazani odbywają karę pozbawienia wolności za przestępstwa popełnione przeciwko wolności seksualnej i obyczajności. Dalszy pobyt skazanego [redacted] w starogardzkim oddziale terapeutycznym w znacznym stopniu ogranicza, a nawet uniemożliwia realizację i prowadzenie wobec skazanego skutecznych oddziaływań terapeutycznych. Ze względu na jego światopogląd poza indywidualnymi oddziaływaniami terapeutycznymi brak jest w takich warunkach możliwości włączenia skazanego do realizowanych w oddziale zajęć grupowych.

W dniu [redacted] odbyła się konsultacja z lekarzem specjalistą (nefrolog) w Akademii Medycznej w Gdańsku, w której wskazano na niezwłoczne rozpoczęcie dializowania osadzonego z uwagi na uzyskane wyniki medyczne. W związku z powyższym osadzony [redacted] wymaga transportowania do stacji dializ co drugi dzień. Ponadto [redacted] uzyskane wyniki medyczne osadzonego wskazywały na konieczność niezwłocznego przetoczenia krwi co skutkowało przetransportowanie go w trybie pilnym do

[redacted] Obecnie osadzony poza koniecznością wykonywania dializ co drugi dzień ma również zalecone codzienny pomiar wagi i ciśnienia oraz weryfikacji ilości przyjmowanych płynów. Powyższe dane wskazują na konieczność przetransportowania osadzonego do jednostki penitencjarnej, w której znajduje się oddział szpitalny (w celu właściwego realizowania zaleceń medycznych) oraz oddział terapeutyczny dla skazanych z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi.

W Sądzie Okręgowym [redacted] procedowany jest wniosek o udzielenie skazanemu przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności z uwagi na stan zdrowia. 1

Ad. 5.2 – Odnosząc się do zalecenia dotyczącego systematycznego przeglądu i remontu cel mieszkalnych informuję, że cele mieszkalne są kontrolowane systematycznie przez kierownictwo jednostki jak i funkcjonariuszy działu kwatermistrzowskiego realizujących obowiązki służbowe. Ilość wyremontowanych cel mieszkalnych jest uzależniona od aktualnego stanu osadzenia i możliwości przemieszczenia na czas

remontu osadzonych z poszczególnych cel mieszkalnych.

Dział kwatermistrzowski zobowiązał się uwzględnić w harmonogramie prac konserwacyjno-remontowych na rok 2022, remont cel mieszkalnych.

Odnosząc się do zalecenia dotyczącego zamontowania przesłon zapewniających intymność osobom korzystającym z toalety w celach jednoosobowych i izolacyjnych informuję, że kąciki sanitarne w wyżej wymienionych celach nie są w pełni zabudowane ze względu na bezpieczeństwo osadzonych w nich przebywających.

W związku z zaleceniem dotyczącym usunięcia przesłon okiennych informuję, że zgodnie z § 4 ust. 1 wytycznych Nr 2/2013 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 4 czerwca 2013 roku w sprawie wymagań dla zabezpieczeń techniczno-ochronnych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej, siatki i przesłony w otworach okiennych stosuje się w zakładach karnych typu zamkniętego i aresztach śledczych. W celach mieszkalnych zamontowane są przesłony okienne w celu uniemożliwienia kontaktu osadzonych z osobami z zewnątrz. Przesłony wykonane są z nieprzeźroczystej płyty poliwęglanowej, która przepuszcza światło słoneczne. Przesłony te przymocowane są w sposób umożliwiający swobodny przepływ powietrza. Cele mieszkalne w Areszcie Śledczym w Starogardzie Gdańskim wyposażone są w wentylację mechaniczną nawiewno-wywiewną. W celi znajdują się kratki wentylacyjne tłoczące świeże powietrze, a w kącikach sanitarnych znajdują się kratki wentylacyjne wyciągające powietrze z cel. W tym wypadku zapewniona jest stała cyrkulacja powietrza.

Ad. 5.3 – Odnosnie rekomendacji dotyczącej udostępniania tymczasowo aresztowanym boiska oraz siłowni zewnętrznej znajdującej się przy pawilonie B informuję, że zgodnie z art. 88b pkt 3 kkw osadzeni mogą korzystać z zajęć kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej i sportu w obrębie typu zakładu, w którym są zakwaterowani. Tutejsza jednostka dzieli się na zakład karny typu zamkniętego wraz z częścią aresztową i półotwartego. Powyższe powoduje, że sposoby ochrony poszczególnych obszarów jednostki uniemożliwiają osadzonym z zakładu typu zamkniętego korzystanie z części zakładu typu półotwartego.

W oparciu o przepisy, o których mowa w art. 214 § 1 i art. 221a kkw Areszt Śledczy w Starogardzie Gdańskim prowadzi działalność kulturalno-oświatową polegającą na udostępnieniu osadzonym możliwości korzystania ze świetlic w obrębie oddziałów mieszkalnych. Osadzeni korzystają ze świetlicy według ustalonego grafiku. Świetlice wyposażone są w stoły do gry w tenisa stołowego, gry "piłkarzyki". Poza tym jest możliwość korzystania według ustalonego grafiku z siłowni, która również usytuowana jest w obrębie oddziału mieszkalnego. Nadmieniam, że do dyspozycji osadzonych jest punkt biblioteczny, który systematycznie jest wzbogacany o nowe pozycje książkowe. Osadzeni w czasie wolnym mają możliwość korzystania z różnych gier planszowych, układanek typu puzzle itp. W miarę możliwości udostępnia się osadzonym artykuły papiernicze, plastyczne, krzyżówki, kolorowanki w celu zagospodarowania im czasu wolnego w celi mieszkalnej.

Z uwagi na powyższe informuję, że nie jest możliwe korzystanie osadzonych tymczasowo

aresztowanych z boiska do gry w piłkę siatkową i koszykową oraz siłowni zewnętrznej w obrębie pawilonu B tutejszej jednostki, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowego toku postępowania karnego, co jest celem nadrzędnym wykonywania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Ad. 5.4 – W związku z rekomendacją dotyczącą opiniowania pozytywnie próśb osadzonych do Dyrektora jednostki o wykorzystanie dwóch widzeń w miesiącu w formie jednorazowej informuję, że Dyrektor Aresztu Śledczego w Starogardzie Gdańskim rozpatruje takie prośby indywidualnie. Obecnie obowiązujący reżim sanitarny i zalecenia z tego wynikające uniemożliwiają realizację widzeń w systemie przed pandemią. Opiniując Dyrektor rozpatruje wszystkie przesłanki, przemawiające za zastosowaniem dwóch widzeń w miesiącu w formie jednorazowej. Jedną z przesłanek jest odległość pomiędzy miejscem odbywania kary pozbawienia wolności przez osadzonego a miejscem zamieszkania osób najbliższych.

Ad. 5.6 – W odniesieniu do rekomendacji dotyczącej potrzeby organizowania kursów opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych informuję, że do tej pory w tutejszym areszcie śledczym kursy takie nie były organizowane. Zgodnie z rekomendacją przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur oraz rosnącą liczbą osadzonych niepełnosprawnych lub wymagających opieki osób trzecich, uwzględniając plany finansowe jednostki na kolejne lata, wdrożony zostanie w Areszcie Śledczym w Starogardzie Gdańskim program kursowy opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych dla chętnych osadzonych.

DYREKTOR
Aresztu Śledczego
w Starogardzie Gdańskim
ppłk Ireneusz Lepkowski

Wykonano w 4 egz.

- 1 adresat;
- 2 BSW CZSW
- 3 OISW Gdańsk
- 4 aa